

zsidóknak a zsidó hitűektől való különválasztására. E tervnek megfelelően Budapest polgármestere július 11-én felhívást bocsátott ki, melyben felszólított minden 16–60 év közötti zsidót, aki 1941. augusztus 1-je előtt kitért, hogy július 12. és 17. között vétesse magát nyilvántartásba a megfelelő felekezet helyileg illetékes hivatalánál. A felhívás leszögezte, hogy a nyilvántartásba vétel csak olyan személyekre vonatkozik, akik Magyarországon, de nem Budapesten tértek ki, és akik a fővárosban laktak a nyilvántartásba vétel idején.¹⁸ A belügyminiszter által jóváhagyott terv szerint mindazokat, akik 1941. augusztus 1-je előtt kitértek, külön csillagos házakba kellett átköltöztetni, melyeket keresztrel is megjelöltek. Az átköltöztetést augusztus 6-ra be kellett fejezni. Július 31-én és augusztus 1-jén tanácskozásokat tartottak a tervről Auer György, Török Sándor és Strasser Dezső részvételével, akik a keresztény zsidókat képviselték a Zsidó Tanácsban. A Zsidó Tanács Pető Ernőt és Wilhelm Károlyt delegálta, a magyar hatóságok nevében pedig Székely-Molnár Zsigmond és Ferenczy László csendőri alezredes vitte a szót. A Zsidó Tanács képviselői a különválás ellen érveltek, mert az 40–50 000 ember ismételt átköltöztetésével járt volna, és új pánikot és új öngyilkossági hullámot váltott volna ki, Auer azonban szerette volna megvalósítani a tervet, csupán azt kérte, hogy a keresztény zsidóknak adjanak több időt az átköltözésre, és a családokat ne bontsák meg az áttérés időpontjával kapcsolatos törvényelírások miatt. Töröknek fenntartásai voltak a tervvel kapcsolatban, és tudni szerette volna, hogy különválasztás mögött nem húzódik-e meg olyan szándék, hogy átmenetileg elhalasszák a kitért zsidók sorsának és a zsidó hiten maradtak deportálása kezdetének mérlegelését.¹⁹

Noha a zsidók és a kitértek egy része ismét lakóhelyet változtatott, a tömeges újraköltöztetésre nem került sor. A Zsidó Tanács, valamint a Keresztény Zsidók Szövetségének vezetői, különösen Török, a Szálasi-puccs előtti hónapokban szerepet vállalt különféle mesterkedésekben, hogy megakadályozzák a budapesti zsidókat fenyegető deportálást. Összejátszottak Ferenczyvel, aki addigra szeretett volna – legalábbis átmenetileg – kiérdemelni némi jóindulatot a korábbi deportálásokban játszott szerepe ellensúlyozására, valamint a magyar náciellenes erők vezetőivel (lásd a 25. fejezetet).

A zsidó lakások kezelése. A megüresedett zsidó lakásokkal való gazdálkodás irányítására a kormány kinevezte Budapest és környéke lakásügyi kormánybiztosát, aki közvetlenül a belügyminiszter felügyelete alatt működött. A lakásokat keresztény bombakárosultaknak és más igénylőknek utalták ki.²⁰ Természetesen a lakások átruházására vonatkozó szabályokat sokszor megsértették, sőt gyakran ellopkodták a zsidók által hátraha-